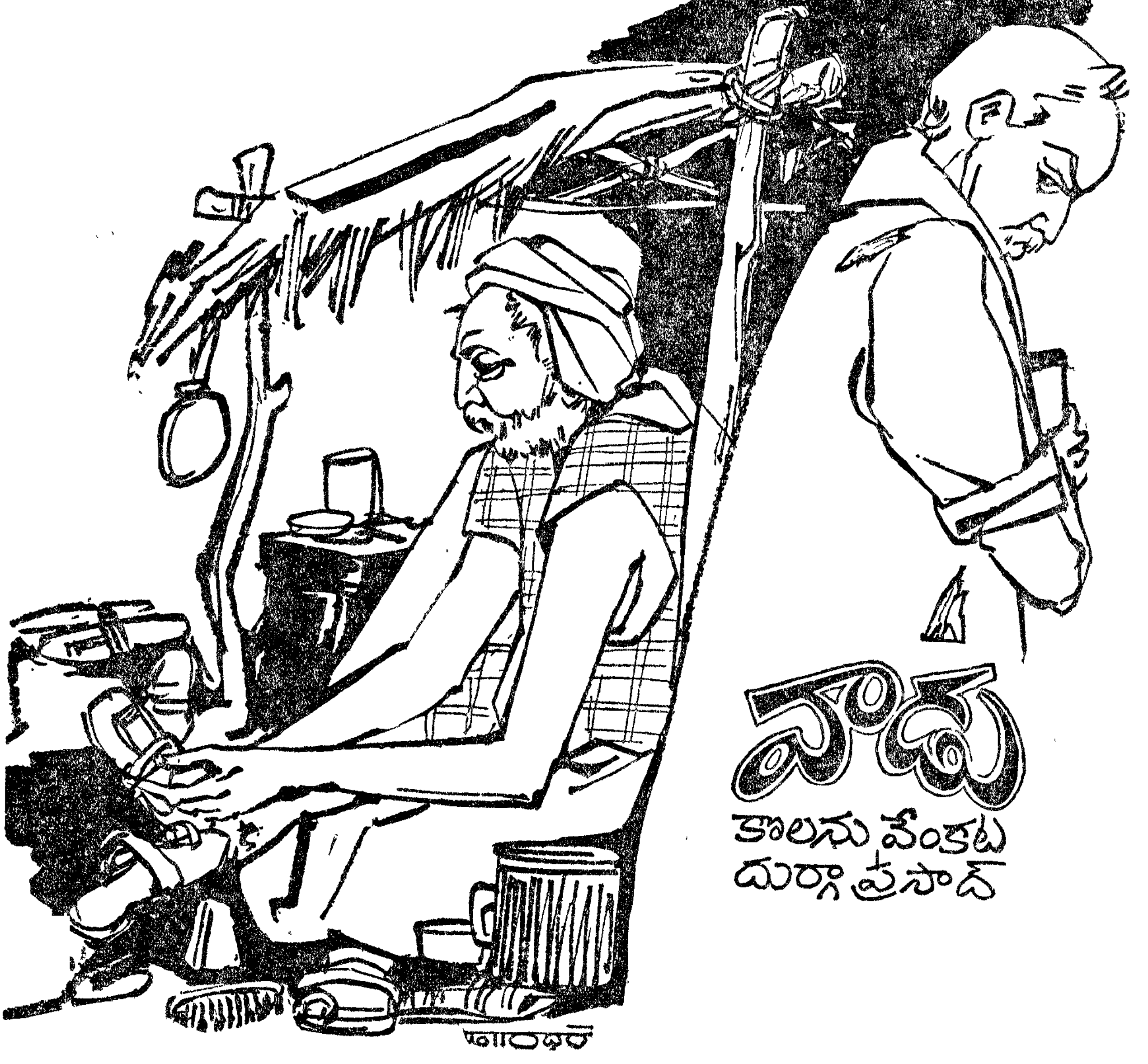

వాడు

కొలను వెంకట దుర్గాప్రసాద్

అరుణ గొంతుదగ్గర చెయ్యిపెట్టి చూశాడు రంగనాథం "అబ్బ!" అని చెయ్యి తీశాడు. అరుణ ఒళ్లు జ్వరంతో కాలిపోతోంది.

"ఇదిగో! ఇవాళ దీనికి అంకణమేనా?" వంట గదిలోంచి వస్తున్న భార్య అనసూయకేసి చూస్తూ అన్నాడు రంగనాథం.

"మరి తీవ్రంగానుంది. కాస్త కాఫీ పట్టాలి!" అంది అనసూయ.

"పాలున్నాయా ఇంట్లో?" [illegible] అడిగాడు.

"లేవండీ!"

"పోనీ డబ్బులుంటే ఇవ్వు హోటలు కెళ్ళి కాస్త కాఫీ పట్టుకొస్తాను" అన్నాడు రంగనాథం అరుణ దగ్గర్నుంచి లేస్తూ.

"డబ్బులేం లేవండీ" అనసూయ అంది.

"లేకపోతే ఎలా? కాఫీ అన్నా పట్టించకపోతే పిల్లకు ఎట్లా? రాత్రినుంచి ఏమీ లేదు దాని కడుపులో — నిన్న మధ్యాహ్నం గావును కాస్త ఎంగిలి చేసింది" అరుణ ప్రక్కనే కూర్చుని ఒళ్ళు నిమురుతూ అన్నాడు.

"ఉండండి! రావమ్మగార్ని అడిగొస్తాను" అంటూ వెళ్ళిపోయింది అనసూయ.

పిల్లగా అడగటం కాకపోతే ఆడి కలిగుండా అనసూయ దగ్గ రెక్కడుంటాయి డబ్బులు? రంగనాథానికి బాధేసింది.

ఏడుపిదేళ్ళ అరుణ మొహం నీరసంతో పీక్కుపోయింది. మెల్లగా మూల్గుతోంది అరుణ. రంగనాథం చాపమీద పడుకున్న అరుణని దగ్గరికి తీసుకోబెట్టాడు.

—"విధవ పిల్లలతో ఏడాదో" అరక్కండే ... తిరక్కండే అంటూ తిట్టి ప్రాణంమీదికి తెచ్చారు తెచ్చుకున్నారు తల్లిదండ్రులు రంగనాథం.

లేచి వంటింట్లోకివెళ్ళి గ్లాసొకటి తెచ్చాడు. [illegible] ఒకటి వేసుకున్నాడు.

'హోటలుకి ఈ పట్టీలు బెంగళో', వడగాల్పుల్లో పర్లాంగు దూరమేనా నడవాలి' విట్టూర్చాడు రంగనాథం.

పెక్కువ ఒక్కలు [illegible] రంగనాథం [illegible] పాక ఒక్కటే తీసుకున్నారు. రంగనాథానికి ఇప్పుడు జ్వరంతోవున్న అరుణ పెద్ద కూతురు. అరుణ తర్వాత పదేళ్ళ కుర్రాడు, ఓ పసిపిల్లాడు. ఇదీ సంతానం.

పాకకి పదిహేను ఒద్దె చెల్లిస్తున్నా ఇల్లుగల్లాయన దాని మొహం చూడన్నా చూడడు. ఆ పాక గొప్పతనం వర్షాకాలంలోగాని తెలియదు. వర్షాకాలంలో— వర్షం ఇంటా బయటా కూడా

ఒకేలా కురుస్తున్నది వక్షపాతం లేకుండా. 'పాక కప్పించవయ్యా బాబూ!' అని రంగనాథం చాలా సార్లు మొత్తుకున్నాడు.

ఇల్లుగల్లాయన అప్పటికి 'ఊఁ' అని పూరు కునేవాడు. ఇంకా గట్టిగా అడిగితే మళ్లా ఇంకో ఇల్లు దొరకదేమో అని రంగనాథం భయం.

"ఇదుగోండి! పావలా ఇచ్చింది. కాఫీ, రొట్టె పట్రాండి!" అంది అనసూయ భారతమ్మగారి దగ్గర్నించి అప్పుగా తెచ్చిన పావలా రంగనాథం చేతులో వేస్తూ.

రంగనాథం పాక బయటికొచ్చాడు. ప్రక్కనే వున్న చెప్పుల్లోకి కాళ్లు పోనిచ్చి రోడ్డుమీదకు నడిచాడు.

వడగాలి విసురుగా వీచింది—రంగనాథం చెవుల గుండా. ఆ బాధకి కళ్లు మూసుకున్నాడు. రంగ నాథం. 'అబ్బ!' గొడుగున్నా బాగుండేది అను కున్నాడు.

తన జీవితంలో ఎప్పుడైనా గొడుగొకటి కొన గలడా? ఏమో మరి! అది తనకు మించిన పని. ఏమిటో వెధవ జీవితం. ఇది అంతం అయ్యే వరకూ ఇలా ఏడుస్తూ బ్రతకాల్సిందే—విసుక్కు న్నాడు రంగనాథం.

తనూ చదువుకున్నాడు. చదువున్నవాళ్లు బడిపంతులయ్యాడు. తన పెళ్లి చూసి హాయిగా కన్నుమూసారు తల్లి దండ్రులు. అసలు వాళ్లే అదృష్టవంతులు.

చదువుకునే రోజుల్లో తన కెన్ని ఆశలుండేవి? అవన్నీ ఇప్పుడూ ఉన్నాయి. కాని అవన్నీ తీరనివి. అవి తీరకపోతే జీవితమంతా బాధగా భారంగా ఉంటుంది. ఇప్పుడలాగే ఉంది. తనకు తెలుసు, ఇక ముందు కూడా తన జీవితం బాధగా, భారంగా ఉంటుంది.

తనకీ చాలా కోరికలున్నాయి. కాని అనసూయ! కేవీ ఉన్నట్లనిపించవు! ఎందుకుండవూ? ఉంటాయి కాని నా మొహంచూసి అవన్నీ తనలోనే అణచి పెట్టుకుంటుంది. దానికిమాత్రం తెలీదూ? తను బంగారుపిచికాడని, కొత్త బడిపంతులు మాత్రమే అని. తనకో మంచి పంచె, చొక్కా, అనసూయకో మంచి చీర, జాకెట్టుగుడ్డ, పిల్ల లకు క్రొత్తా గుడ్డలూ కొందామనుంటుంది. కాని ఎలా తీరుతుంది—ఈ బడిపంతులుకో అంత పెద్ద కోరిక?

మొన్న శ్రీరామనవమికి పక్కింటి భాగ్యమ్మ గారింటిల్లిపాది బొక్కటి కొత్త బట్ట కేసుకొని దక్కగా పండగ చేసుకున్నారు. ఆ రోజునే అన సూయ నావి, తనవి, పిల్లలవి గుడ్డలు ముందేసు కొని చిరిగిన చోటల్లా కుట్టింది. ఆరోజు జ్ఞాపకం చేసుకుంటే విజంగా ఏడుపొస్తుంది. రంగనాథం దుఃఖం వచ్చింది.

వెధవ జీవితం తనది. కన్న కూతురికి జ్వరం వస్తే కాఫీ కూడా కొయలేని స్థితి తనది. ఇక డాక్టరు ఇంటికివెళ్లి మందులేం ఇప్పించగలడు తను? పాపం అనసూయే కషాయాలతో, వాటితో, వీటితో రోగాల్ని తగ్గించేస్తుంది. పాపం అన సూయ పూర్వజన్మలో ఏం పాపం చేసుకుంటే ఈ జన్మలో తనతో దరిద్రం అనుభవిస్తుంది!

కుడికాలు చెప్పు తెగగానే ఆలోచనలు ఆగి పోయాడు రంగనాథం. తెగిన చెప్పువంక చూసాడు. ఓ క్షణం.

'పాత చెప్పులు తెగకేం చేస్తాయి' అనుకుంటూ వంగి చెప్పును చేతులోకి తీసుకున్నాడు. భూమి మీదున్న కుడికాలు చుర్రుమంది. రంగనాథం బాధతో చెప్పు జారవిడిచి కుడికాలు చెప్పుమీద పెట్టి నిల్చున్నాడు.

వడగాలి గట్టిగా వీచిందిసారి.

'ఇప్పుడు స్కూలు కెలా వెళ్లడం. కాళ్లు కాల్తాయే? వెధవ చెప్పు ఇప్పుడే తెగాలా? ఇప్పుడు నడవడానికి పనికి రాకుండా తెగిపోయింది చెప్పు. ఓ రెండు మేకులు చాలు దీన్ని బాగు పర్చడానికి.

'స్కూలు ఇంకా చాలా దూరం ఉంది. ఈ రోడ్డు మలుపు తిరిగితేగాని మైరోడ్డు మలుపురాదు. మళ్లీ అక్కడ్నుంచి కాస్త పైకి పోవాలి స్కూలుకి. అయితే ఎలా వెళ్లడం??'

రంగనాథం మొండిగా రెండు చెప్పులూ చేత్తో పట్టుకొని గ్లాసు ఇంకో చేత్తో పట్టుకొని నాలు

రాము: ఎక్కడికిరా వెళ్లుతున్నావు?

సోము: (కోపంతో) ఆత్మహత్య చేసుకోడానికి!

రాము: అయితే లాంతరు ఎందుకురా!

సోము: దారిలో పాములు, తేళ్లు కరుస్తాయని!

వై. శంకరయ్య (చికమూరు)

గడుగులు వేసాడు ముందుకి. నిప్పులమీద నడిచి నట్టుంది ఆ మట్టిరోడ్డుమీద. రంగనాథం కళ్ల మ్మట నీళ్లొచ్చాయి. బాధతో ముందుకు పరు గెట్టాడు. పళ్లు బిగబట్టాడు. మైరోడ్డునబడి ఆ తారురోడ్డు దగ్గరికి వచ్చి అక్కడ ఓ దాబా నీడలో నిలబడి కళ్లనీళ్లు తుడుచుకున్నాడు రంగ నాథం. బాధగా పాదాలు రుద్దుకున్నాడు.

ఓక్షణం తారురోడ్డు వంక చూసాడు. తారు రోడ్డు ఎండకు కరిగి పల్లం వైపులకు పారు తోంది. ఈ తారురోడ్డుమీద ఆ స్కూలుకి ఎలా చేరుకోడం? ఇక్కడే ఎంతసేపు ఇలా నుంచో డం?? చుట్టూ చూసాడు ఏదైనా తాడుముక్క దొరుకుతుందేమోనని. తాడు ఏదైనా దొరికితే తెగిన చెప్పును కుడికాలుకేసి కట్టేసి నడువచ్చుని రంగనాథం ఉద్దేశం. కాని తాడు ముక్క ఎక్కడా కనిపించలేదు. అలాగే పావుగంట నుంచున్నాడు రంగనాథం.

బాధతో మూలుగుతూ అరుణ రంగనాథం కళ్లముందు కనిపించింది. రాత్రినుంచి ఏమీ తిన లేదు అరుణ. జ్వరంవస్తే అన్నం పెట్టకూడదు. ఏ పళ్లో, రొట్టో తినిపించాలి. కాని తను ఏ పళ్లు కొనగలడు?? మొహంమీది చెమట తుడుచుకున్నాడు రంగనాథం.

రంగనాథం చుట్టూ చూసాడు మళ్లీ తాడు కాదుగాని, ఓ సందు చివర్న ఒకడు పందిరికింద కూర్చుని చెప్పులు కుడుతూ కనిపించాడు.

రంగనాథం చెప్పులు చేత్తో పట్టుకొని తారు రోడ్డు మీద గెంతుతూ వాడిని చేరుకున్నాడు గభాల్న చెప్పులు వాడి ముందు పడేసి "చెప్పు తెగి పోయింది కాస్త బాగుచెయ్యి!" అన్నాడు. రంగ నాథం పాదాలకి కొద్దిగా తారు అంటుకొని బాధ పెట్టింది.

'వాడు' మెల్లగా తలెత్తాడు. నల్లని మొహంలో తెల్లటి మీసాలు, కొద్దిగా ఎర్రగా ఉన్నకళ్లు, నల్లగా ఉన్న పళ్లు, వాడి ఆకారం కొద్దిగా వికారంగానే ఉంది రంగనాథానికి.

రంగనాథానికి కాళ్లు కాలుతుంటే అలాగే కదం తొక్కుతూ నుంచున్నాడు బాధగా. ఇక బాధని ఓర్చుకోలేక 'త్వరగా! ఆ జోడు చెప్పులు కాస్త ఇవ్వు. కాళ్లు కాలుతున్నాయి' అన్నాడు.

'వాడు' మాట్లాడకుండా అక్కడ ఉన్న చెప్పు ల్లోంచి తీసి ఓ జత ఇచ్చాడు. రంగనాథం వాటిని వేసుకున్నాడు. కాళ్లు కాలడం మానేసాయి. రంగ నాథానికి ఇప్పుడు హాయిగా ఉంది.

'వాడు' రంగనాథం చెప్పును బాగు చేయడం ప్రారంభించాడు.

చెప్పు కుట్టేసిన తర్వాత హాయిగా నడిచి వెళ్ళొచ్చు హోటల్‌కి. కాఫీ, రొట్టె తీసుకొని తొందరగా ఇంటికి వెళ్లి అరుణకివ్వాలి. అప్పుడు అరుణకు కొద్దిగా నీరసం తగ్గుతుంది. తర్వాత సాయంత్రాని కల్లా జ్వరం తగ్గిపోతుంది. ఓ ఆడమ్మాయి కారు డ్రైవింగ్ చేస్తుంటే రంగనాథం చూస్తూ నిల బడ్డాడు— ఆ కారు కనుమరుగయ్యే వరకు.

చెప్పుకు రెండు మేకులు కొట్టడానికి ఇంత సేపా ? అనుకుంటూ 'వాడిని' చూసాడు రంగనాథం.

విపరీతమైన ఆ వడగాడ్పుల్లో, ఎండల్లో, చినిగిన గొడుగు కింద కూర్చుని ఎంతో ప్రశాం తంగా చెప్పులు కుట్టుకుంటున్న 'వాడి'ని చూసి 'వీడికి ఎండ అనిపించడం లేదు లాగుంది' అను కున్నాడు. 'వాడి' చుట్టూ పాతటైరు ముక్కలు పాత చెప్పులు, ఒక చిన్నటి నీళ్లముంత, చెప్పులు కుట్టే సామాను, ఉన్నాయి.

'ఏమిటో చెప్పంతా కుడుతున్నాడు, రెండు మేకులు వేస్తే సరిపోయే దానికి' రంగనాథం వాడి పని వంక చూస్తూ ఆ ఎండలో నుంచున్నాడు.

'వాడు' రంగనాథం చెప్పును ఒక మేకుతో కొట్టి దానిని బయటకు లాగుతున్నాడు. దానిని బయటికి లాగి చూస్తే అది వంకర పోయింది. మళ్లా మరో మేకు కొట్టాడు. అది మొదట్లోనే వంకర పోయింది. మళ్లీ పట్టుకారు లాంటి ఆయుధం పట్టి లాగాడు. కాని రాలేదు.

పావుగంట గడిచింది. 'వాడు' చెమటతో తడిసి పోయాడు. ఒక మేకు లాగటానికి ఇంతసేపు పట్టిందేం ? రంగనాథం ఆశ్చర్యపోయాడు. చివ రికి మేకు లాగాడు వాడు. కాని చెప్పు కొద్దిగా చిరిగింది. మెల్లగా ఇక మూడోదారం పెట్టి కుట్ట సాగాడు.

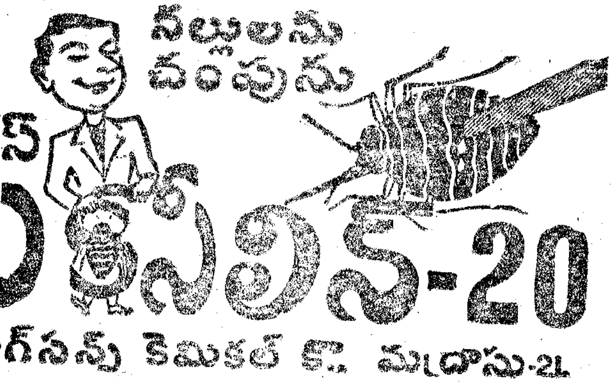

నల్లులను చంపును

ఏ.జే.స బసిలిన్-20

సాగసన్స్ కెమికల్ కో. మద్రాసు-21.

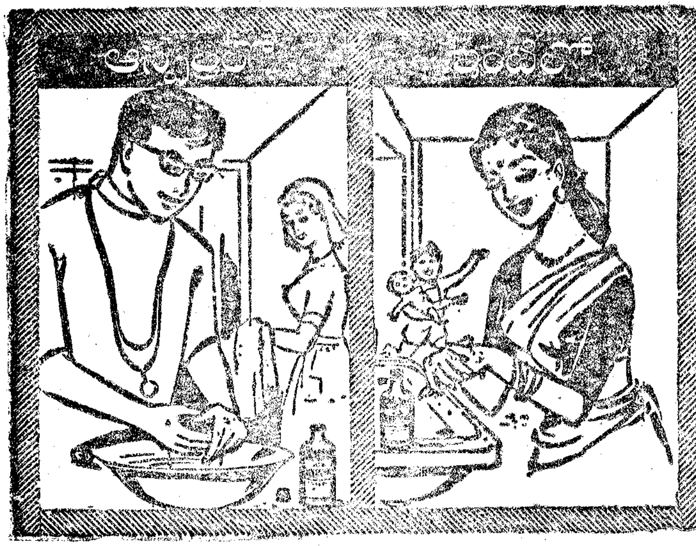

ఐటియాల్-3

ITEOL-3

ఆదర్శమైన ఆంటీసెప్టిక్

చిన్న చిన్న గాయాలు దెబ్బలు, చర్మవ్యాధి పోగొట్టును, మురికిని వదలిస్తుంది, ఆహ్లాదకరమైన పావన కల్గిస్తుంది, ఐటియాల్ 3— క్రిముల వారినుండి మిమ్ము కాపాడుతుంది. 115 సిసి., 454 సిసి. సీసాలలోను, 4.5 లీటర్ డబ్బాలలోను లభించును.

ది మైసూర్ ఇండస్ట్రియల్ & టెస్టింగ్ లేబరేటరీ లిమిటెడ్, బెంగళూర్-3.

* మద్రాసు సేల్సు డిపో: 35/37, ... మద్రాసు-1.
* బెంగుళూరు సేల్సు డిపో: 71/4, ...
* ఆంధ్రప్రదేశ్ అమ్మకపు ఏజెంట్లు: ... సికిందరాబాదు
* హుబ్లి, కర్నాటకలకు అమ్మకపు ఏజెంట్లు: ... హుబ్లి

జోడు

రంగనాధం ఇలా అనుకున్నాడు. "ఇప్పుడు నేను చెప్పులు లేకుండా ఎంతో అనుగుణంగా నడుస్తున్నాను. కాళ్ళకి ఏదో లేదు అనే ఆలోచన లేదు. ఏదు అలా కావాలంటే? అనుకుంటూ అంటారు. కొందరు మేకులు కొట్టి దానికి ఏదో చేసారు— ఆ ప్రమాణం తియ్యడానికి. ఇప్పుడు పెద్ద బాధతో నడిపించుకోడం ఎలా? ఒకటే మార్గం ఉంది. ఏదు అని పూరించి నడిచి చెప్పడు. మొన్న మార్గాన నుండి వెళ్ళింది ఏదు మరింతో పెట్టాగుతున్నాడు. చెప్పులు కుట్టించు కొని తప్పరు ఇవ్వలేదు, వారిలు కూడా పెట్టారు— ఆ చెప్పులు కుట్టించుకున్న రాత్రి.

ఇదు కూడా ఇక పిడితో పెట్టాలి. లేకపోతే ఇదు కొడుకు ఇద్దరు ఇంటికి వెళ్ళి అక్కడ అయినా ఆ పని నిలబడింది కోటుంది. పాత వాళ్ళ మావ పెదల ఉన్నది అనుకోలు. ఇలా వాళ్ళ ఇక్కడా?

ఇదు అనవే తెలియాలి. చెప్పులుకున్నంత ఎంత తీసుకుంటారో అదిపే ఏదో. అలా కన్నంతోటి చెప్పులు దాదు పెంచేసేవారికి 'దాదు' వాడుమ్మ కప్పునట్టు చేస్తున్నాడు. వ్యాపారంలో ఇదో మెలకువ కాదు. కొంత మేకులతో పరిచెప్పి దాని, చెప్పుల నూత్నం పూడిచి పత్తి కుట్టి ఏ పావలో అర్ధం అడకొన్న వాడి ఉద్దేశం లాగుంది.

ఇవాళ ఇదు పొద్దునే ఎదటి మెహం మూతాలో పిడితో పెట్టార్ధం, పిడిచేత బాధలు లిట్టించు కోడం జరిగేట్టుంది. ఇదు ఎలాగు వాటి వదిలించి పెట్టాలనలేదు. ఇక పెట్టార్ధం జరూలి సంగతి, కాట్టి మెల్లగా పట్టి చెప్పుకోవాలి. ప్రతిమి దాదు కోవాలి, ఇప్పుడు పని.

ఇలా పిడితి పొదలా ఇగ్గేసి కట్టి జ్ఞానంతో ఇంటికి ఎలా వెళ్ళగలడు? అక్కడ అయినా అతనితో నిలబడి పోతుంది. జ్వరం వెళ్ళవచ్చు ఉందది. . . చినిమాళ్ళ పిల్ల ఒక్కరోజూ అన్నం లేకుండా ఎలా ఉండగలదు? ఒకవేళ జ్వరం ఎక్కువ వచ్చి ఉన్నాలో? రంగనాధం వణుకుతూ ఉన్నాడు. ఇక అలోచన వచ్చినాయి.

అంతగా అయితే ఏది కాళ్ళ మీద నడవాలి నిశ్చయించుకున్నాడు రంగనాధం.

'దాదు' చెప్పులను జాగ్రత్తగా కుట్టి రంగనాధం కోసం ఉంటాడు. రంగనాధం ఆ చెప్పులు తొడుక్కున్నాడు క్షణం చెప్పులు విడిచి.

"ఎంత?" అడిగింది చెప్పాడు దాదు వాడు— చేతిలోని గ్లాసు గట్టిగా పట్టుకొని.

పెద్ద నవ్వి మనసారం లేచింది. ముసమ్మ తాగే వాదం మొహం నిండా కొట్టింది. ఒళ్ళంతా పట్టి అయింది. ఇంటి ఇంతకు ముందు పున్నట్టు నెమ్మది వచ్చింది.

'దాదు' కొద్దిగా సిగ్గుతో పోట్లో పేరుకొని పరిచి పక్కకి ఉమ్మేసి రంగనాధం వంక చూసి,

"అర్ధణా బాబు!" అన్నాడు, నవ్వుతున్నకళ్ళతో.

ఎండ కొద్దిగా తగ్గినట్టుంది. పడగాలి అసలు లేదు. రంగనాధం వాడి వంక ప్రేమగా చూసాడు. మెల్లగా జేబులోంచి పావలా తీసి,

"ఉంచుకో" అన్నాడు— ఆనందంగా. ★